

Działalność gospodarcza w Polsce

1. Prowadzenie działalności gospodarczej.

Polskie prawo umożliwia prowadzenie działalności gospodarczej przez obywateli UE w następujących formach:

- osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą:

Przedsiębiorca prowadzi działalność jednoosobowo, wysokość kapitału przedsiębiorstwa nie jest określona przepisami prawa. Właścicielowi przypada zysk, ale odpowiada on w sposób wyłączny i bez ograniczeń za wszelkie zobowiązania swojej firmy zarówno majątkiem przedsiębiorstwa, jak majątkiem osobistym.

- spółka cywilna:

Prowadzenie spółki cywilnej wymaga zawarcia umowy w zwykłej formie pisemnej. Wysokość kapitału spółki może być dowolna. Każdy ze wspólników wnosi wkład (np. gotówkę, prawa majątkowe itp.). Każdy wspólnik jest uprawniony, a zarazem zobowiązany do prowadzenia spraw spółki oraz do jej reprezentacji. Odpowiedzialność wspólników za zobowiązania spółki ma solidarny, osobisty i nieograniczony charakter.

spółka jawna:

jest spółką osobową o dowolnym kapitale; może zostać utworzona przez co najmniej dwie osoby. Umowę spółki zawiera się na piśmie pod rygorem nieważności, powstaje ona z momentem dokonania wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego. Każdy wspólnik reprezentuje spółkę w zakresie wszystkich czynności. Wspólnik odpowiada za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym majątkiem, subsydiarnie i solidarnie z pozostałymi wspólnikami oraz ze spółką.

- spółka partnerska

jest spółką osobową o dowolnym kapitale, utworzoną przez co najmniej dwóch wspólników (partnerów) w celu wykonywania wolnego zawodu w spółce prowadzącej przedsiębiorstwo pod własną firmą. Partnerami w spółce mogą być wyłącznie osoby fizyczne, uprawnione do wykonywania wolnych zawodów. Umowa spółki partnerskiej powinna być zawarta na piśmie pod rygorem nieważności, powstaje ona z chwilą wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego.

Każdy wspólnik ma prawo i obowiązek prowadzenia spraw spółki; czynności te można powierzyć zarządowi. Partnerzy odpowiadają za ogólne zobowiązania spółki; w tym wypadku jest to odpowiedzialność nieograniczona, osobista, solidarna i subsydiarna.

- spółka komandytowa

jest spółką osobową o dowolnym kapitale, utworzoną w celu prowadzenia przedsiębiorstwa pod własną firmą, w której co najmniej jeden wspólnik (komplementariusz) odpowiada bez ograniczenia wobec wierzycieli za zobowiązania spółki, a odpowiedzialność co najmniej jednego wspólnika (komandytariusza) jest ograniczona. Komandytariusz odpowiada za zobowiązania spółki wobec jej wierzycieli tylko do wysokości sumy komandytowej i jest wolny od odpowiedzialności w

granicach wartości wkładu wniesionego do spółki. Umowa spółki komandytowej zawierana jest w formie aktu notarialnego przy działaniu minimum dwóch osób. Osoby podpisujące statut są założycielami spółki. Prowadzenie spraw spółki powierzone jest tylko komplementariuszom. Komandytariusz może reprezentować spółkę jedynie jako pełnomocnik. Spółka komandytowa powstaje z chwilą wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego.

- spółka komandytowo-akcyjna:

jest spółką osobową mającą na celu prowadzenie przedsiębiorstwa pod własną firmą, w której wobec wierzycieli za zobowiązania spółki przynajmniej jeden wspólnik odpowiada bez ograniczenia (komplementariusz), a chociaż jeden wspólnik jest akcjonariuszem. Statut spółki komandytowo - akcyjnej powinien być sporządzony w formie aktu notarialnego i podpisany, przez co najmniej wszystkich komplementariuszy. Wysokość kapitału zakładowego wynosi co najmniej 50.000,00 zł. Spółkę reprezentują komplementariusze, ponosząc jednocześnie osobistą, subsydiarną i solidarną ze spółką odpowiedzialność za jej zobowiązania. Komplementariusz oraz akcjonariusz uczestniczą w zysku spółki proporcjonalnie do ich wkładów wniesionych do spółki. Akcjonariusz nie odpowiada za zobowiązania spółki. Spółka komandytowo-akcyjna powstaje z chwilą wpisu do rejestru

- spółka z ograniczoną odpowiedzialnością:

Spółka ta może zostać utworzona w formie aktu notarialnego przez jedną lub więcej osób, lecz jej wyłącznym założycielem nie może być inna jednoosobowa spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Kapitał spółki powinien wynosić przynajmniej 5.000,00 złotych, a wartość udziału - minimum 50 złotych. Wspólnicy nie odpowiadają za zobowiązania spółki. Sprawy spółki prowadzi Zarząd, ponadto Spółka może powołać prokurentów, radę nadzorczą lub komisję rewizyjną albo oba te organy jednocześnie. W spółkach, w których kapitał zakładowy przewyższa kwotę 500.000 zł, a wspólników jest więcej niż 25, powinna być ustanowiona rada nadzorcza lub komisja rewizyjna. Najwyższą władzą w spółce jest zgromadzenie wspólników, podejmujące decyzje w formie uchwał. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, mające siedzibę za granicą, mogą tworzyć oddziały lub przedstawicielstwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

- spółka akcyjna:

Spółka akcyjna może zostać zawiązana jedną lub więcej osób, ale nie wyłącznie przez jednoosobową spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. Statut spółki należy sporządzić w formie aktu notarialnego. Akcjonariusze nie odpowiadają za zobowiązania spółki. Kapitał zakładowy spółki akcyjnej dzieli się na akcje o równej wartości nominalnej. i wynosi przynajmniej 100.000,00 zł. Wartość nominalna akcji nie może być niższa niż 1 grosz.

Dla wykonywania działalności gospodarczej na terytorium RP przedsiębiorcy zagraniczni mogą tworzyć na terytorium Polski oddziały lub przedstawicielstwa.

- oddziały

Oddział, po jego wpisaniu do rejestru przedsiębiorców, może wykonywać działalność gospodarczą w takim zakresie jak przedsiębiorca zagraniczny. Oddział jest oznaczany za pomocą oryginalnej nazwy przedsiębiorcy zagranicznego wraz z nazwą formy prawnej przedsiębiorcy w języku polskim oraz dodaniem wyrazów „oddział w Polsce”.

Dla oddziału należy prowadzić oddzielną rachunkowość w języku polskim i zgodnie z polskimi przepisami. Wszelkie zmiany stanu faktycznego i prawnego w zakresie otwarcia likwidacji przedsiębiorcy zagranicznego, który utworzył oddział oraz utraty przez niego prawa wykonywania działalności gospodarczej należy zgłaszać ministrowi właściwemu do spraw gospodarki.

- przedstawicielstwo:

Przedstawicielstwo może prowadzić działalność wyłącznie w zakresie reklamy i promocji przedsiębiorcy zagranicznego. Utworzenie przedstawicielstwa wymaga wpisu do jawnego rejestru przedstawicielstw przedsiębiorców zagranicznych prowadzonego przez ministra właściwego do spraw gospodarki. Oznaczenie przedstawicielstwa następuje za pomocą oryginalnej nazwy przedsiębiorcy wraz z nazwą formy prawnej przedsiębiorcy w języku polskim i wyrazami „przedstawicielstwo w Polsce”;

Przedsiębiorca prowadzi dla przedstawicielstwa oddzielną rachunkowość w języku polskim zgodnie z polskimi przepisami o rachunkowości [UR];

Przedsiębiorca ma obowiązek zgłaszać ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wszelkie zmiany stanu faktycznego i prawnego w zakresie danych podlegających zgłoszeniu do rejestru oraz o rozpoczęciu likwidacji przedsiębiorcy zagranicznego i jej ukończeniu, a także o utracie przez przedsiębiorcę zagranicznego prawa wykonywania działalności gospodarczej lub rozporządzania swoim majątkiem, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia tych zdarzeń.

Posiadanie siedziby jest niezbędne, ponieważ dla dokonania skutecznej rejestracji podmiotu w KRS lub w Ewidencji Działalności Gospodarczej niezbędne jest jej wskazanie.

Informacje dotyczące wolnych lokali znaleźć można za pomocą Internetu, biur obrotu nieruchomościami, urzędów miast (gmin).

W KRS rejestrowane są spółki osobowe tj. spółka jawna, spółka partnerska, spółka komandytowa i spółka komandytowo-akcyjna oraz spółki kapitałowe - spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i spółka akcyjna. Spółki cywilne oraz osoby fizyczne, prowadzące działalność gospodarczą rejestrowane są w Ewidencji Działalności Gospodarczej, którą prowadzi gmina właściwa dla miejsca zamieszkania przedsiębiorcy lub w przypadku osób zagranicznych - według głównego miejsca wykonywania działalności na terytorium RP. Wpis do Ewidencji Działalności Gospodarczej jest bezpłatny

Ewidencja Działalności Gospodarczej jest jawna. Wniosek składany jest na specjalnym formularzu (dostępny w urzędach gmin oraz na stronie internetowej Ministerstwa Gospodarki) i stanowi, oprócz wniosku o wpis do ewidencji, także wniosek o nadanie numeru REGON, zgłoszenie do urzędu skarbowego oraz do ZUS lub KRUS (tzw. jedno okienko). Dodatkowej wizyty w urzędzie skarbowym wymagać będzie m. in. rejestracja do podatku VAT oraz wybór innej formy opodatkowania niż podatek wg skali podatkowej (np. podatek liniowy) Czynności te powinny być wykonane przed uzyskaniem pierwszych przychodów. Konieczne też jest zgłoszenie w ZUS do ubezpieczenia społecznego, jeżeli przedsiębiorca zamierza zatrudniać pracowników. Zgłoszenie o dokonanie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej powinno zawierać oznaczenie przedsiębiorcy, jego miejsca zamieszkania i adresu, określenie przedmiotu wykonywanej działalności gospodarczej, wskazanie daty rozpoczęcia działalności gospodarczej. Organ ewidencyjny wydaje decyzję o

odmowie wpisu do EDG, jeżeli: zgłoszenie dotyczy działalności gospodarczej nieobjętej przepisami ustawy; zgłoszenie zawiera braki formalne, które mimo wezwania nie zostały usunięte w wyznaczonym terminie lub prawomocnie orzeczono zakaz wykonywania określonej w zgłoszeniu działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę. Potwierdzeniem wpisu do EDG jest zaświadczenie doręczane przedsiębiorcy z urzędu. Numer statystyczny REGON nadaje przedsiębiorcy Urząd Statystyczny. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą jako wspólnicy spółki cywilnej nie podlegają odrębnej rejestracji w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej REGON. Przedsiębiorca zobowiązany jest także posiadać rachunek bankowy. Jego numer podlega obowiązkowemu zgłoszeniu do Urzędu Skarbowego.

Zgłoszenia do KRS dokonuje przedsiębiorca na specjalnym druku, po dokonaniu wpisu sądowego oraz opłaty za ogłoszenie o powstaniu spółki w Monitorze Sądowym i Gospodarczym. Wpis następuje po upływie ok. 2 tygodni od dnia złożenia wniosku. Zakres danych przedsiębiorcy, podlegających zgłoszeniu obejmuje generalnie firmę, siedzibę i adres spółki, przedmiot działalności, nazwiska i imiona albo firmy (nazwy) wspólników oraz adresy wspólników oraz osób, uprawnionych do reprezentowania spółki, wysokość kapitału zakładowego.

Przedsiębiorca niezatrudniający pracowników może zawiesić wykonywanie działalności gospodarczej na okres od 1 miesiąca do 24 miesięcy. W przypadku wykonywania działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej jest skuteczne pod warunkiem jej zawieszenia przez wszystkich wspólników. W okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej przedsiębiorca nie może wykonywać działalności gospodarczej i osiągać bieżących przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej.

W okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej przedsiębiorca:

- 1) ma prawo wykonywać wszelkie czynności niezbędne do zachowania lub zabezpieczenia źródła przychodów;
- 2) ma prawo przyjmować należności lub obowiązek regulować zobowiązania, powstałe przed datą zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej;
- 3) ma prawo zbywać własne środki trwałe i wyposażenie;
- 4) ma prawo albo obowiązek uczestniczyć w postępowaniach sądowych, postępowaniach podatkowych i administracyjnych związanych z działalnością gospodarczą wykonywaną przed zawieszeniem wykonywania działalności gospodarczej;
- 5) wykonuje wszelkie obowiązki nakazane przepisami prawa;
- 6) ma prawo osiągać przychody finansowe, także z działalności prowadzonej przed zawieszeniem wykonywania działalności gospodarczej;
- 7) może zostać poddany kontroli na zasadach przewidzianych dla przedsiębiorców wykonujących działalność gospodarczą.

Zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej oraz wznowienie wykonywania działalności gospodarczej następuje na wniosek przedsiębiorcy i jest bezpłatne.

2. Zatrudnianie pracowników.

Dla regulacji stosunków pracy oraz określenia praw i obowiązków pracowników i pracodawców podstawowe znaczenie ma Kodeks pracy [UKP]. Jest to najważniejszy akt prawny opisujący warunki, na jakich może być świadczona praca na obszarze RP.

Zgodnie z art. 9 kodeksu pracy postanowienia umów o pracę oraz innych aktów regulujących prawa i obowiązki pracownika, nie mogą być mniej korzystne niż przepisy prawa pracy. Postanowienia układów zbiorowych pracy i innych opartych na kodeksie porozumień zbiorowych, regulaminów oraz statutów określających prawa i obowiązki stron stosunku pracy, naruszające zasadę równego traktowania w zatrudnieniu, nie obowiązują.

Należy także pamiętać, iż w sprawach nie unormowanych przepisami prawa pracy do stosunku pracy stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu cywilnego, jeżeli nie są one sprzeczne z zasadami prawa pracy.

Pracodawcą jest jednostka organizacyjna, choćby nie posiadała osobowości prawnej, a także osoba fizyczna, jeżeli zatrudnia ona pracowników. Natomiast pracownikiem może być osoba, która ukończyła 18 lat, a wyjątkowo na warunkach określonych w UKP pracownikiem może być także osoba, która nie ukończyła 18 lat. Przepisy UKP nie uzależniają możliwości bycia pracownikiem od posiadania zdolności do czynności prawnych.

Stosunek pracy niezależnie od podstawy jego nawiązania, jest stosunkiem o charakterze zobowiązaniowym. Podstawą jego nawiązania może być umowa o pracę, powołanie, wybór, mianowanie oraz spółdzielcza umowa o pracę

Przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem

Kodeks pracy wyróżnia następujące rodzaje umów o pracę:

- na czas nieokreślony,
- na czas określony,
- na czas wykonania określonej pracy,
- w celu zastępstwa pracownika - w czasie jego usprawiedliwionej nieobecności w pracy; pracodawca może w tym celu zatrudnić innego pracownika na podstawie umowy o pracę na czas określony, obejmujący czas tej nieobecności.

Każda z w/w umów może być poprzedzona umową o pracę na okres próbny, który nie może przekroczyć 3 miesięcy. Pamiętać także należy, iż zawarcie trzeciej, kolejnej umowy na czas określony jest równoznaczne z zawarciem umowy o pracę na czas nieokreślony, o ile przerwa między rozwiązaniem poprzedniej a nawiązaniem kolejnej umowy o pracę nie przekroczyła 1 miesiąca.

Umowę o pracę sporządza się na piśmie. Winna ona zawierać określenie strony umowy, rodzaj umowy, datę jej zawarcia oraz warunki pracy i płacy, w szczególności - rodzaj pracy, miejsce wykonywania pracy, wynagrodzenie za pracę odpowiadające rodzajowi pracy, ze wskazaniem składników wynagrodzenia, wymiar czasu pracy, termin rozpoczęcia pracy.

Jeżeli umowa o pracę nie została zawarta z zachowaniem formy pisemnej, pracodawca powinien, najpóźniej w dniu rozpoczęcia pracy przez pracownika, potwierdzić pracownikowi na piśmie ustalenia, co do stron umowy, rodzaju umowy oraz jej warunków.

Zgodnie z przepisami pracodawca ma także obowiązek poinformowania pracownika na piśmie, nie później niż w ciągu 7 dni od dnia zawarcia umowy o pracę, o obowiązującej pracownika dobowej i tygodniowej normie czasu pracy, częstotliwości wypłat wynagrodzenia za pracę, wymiarze przysługującego pracownikowi urlopu wypoczynkowego, obowiązującej pracownika długości okresu wypowiedzenia umowy

o pracę, układzie zbiorowym pracy, którym pracownik jest objęty, a jeżeli pracodawca nie ma obowiązku ustalenia regulaminu pracy - dodatkowo o porze nocnej, miejscu, terminie i czasie wypłaty wynagrodzenia oraz przyjętym sposobie potwierdzania przez pracowników przybycia i obecności w pracy oraz usprawiedliwiania nieobecności w pracy.

Rozwiązanie umowy o pracę może nastąpić w drodze porozumienia stron, przez oświadczenie złożone przez jedną ze stron umowy (pracodawcy lub pracownika) z zachowaniem tzw. okresu wypowiedzenia oraz przez oświadczenie jednej ze stron bez zachowania okresu wypowiedzenia.

Umowa zawarta na czas określony lub na czas wykonania określonej pracy rozwiązuje się po upływie czasu, na jaki została zawarta lub po wykonaniu pracy. Wypowiedzenie umowy o pracę zawartej na czas określony jest dopuszczalne w przypadku, gdy spełnione są łącznie dwa warunki:

- umowa została zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy,
- w umowie strony przewidziały możliwość jej wcześniejszego wypowiedzenia.

Okresy wypowiedzenia wskazane są szczegółowo w Kodeksie pracy, a ich długość zależy od okresu zatrudnienia u danego pracodawcy. W szczególnych wypadkach okresy wypowiedzenia mogą ulec skróceniu. Wypowiedzenie wymaga formy pisemnej oraz uzasadnienia. Pracodawca zobowiązany jest skonsultować zasadność zamiaru wypowiedzenia pracownikowi umowy o pracę z zarządem zakładowej organizacji związkowej reprezentującej pracownika.

Wadliwość rozwiązania umowy o pracę rodzi po stronie pracownika prawo odwołania do Sądu Pracy.

Dodać należy, że praca może być wykonywana regularnie poza zakładem pracy, z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu przepisów o świadczeniu usług drogą elektroniczną. Jest to tzw. telepraca. Telepracownikiem jest pracownik, który wykonuje pracę we wspomnianych przed chwilą warunkach i przekazuje pracodawcy wyniki pracy, w szczególności za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej (najczęściej. poczty elektronicznej). Uzgodnienie między stronami umowy o pracę, że praca będzie wykonywana w formie telepracy, może nastąpić przy zawieraniu umowy o pracę albo w trakcie zatrudnienia.

3. Zatrudnianie cudzoziemców.

Obowiązujące przepisy dotyczące zatrudniania cudzoziemców w Polsce dzielą cudzoziemców na obywateli państw UE oraz państw pozostałych. Także w grupie obywateli państw – członków UE warunki zatrudnienia na terytorium RP nie są jednolite. Przyjęto tu, bowiem kryterium obywatelstwa.

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy statuuje prawo zastosowane przez Polskę wobec obywateli państw UE środków, o których mowa w Załączniku XII pkt 2 ust. 11 Traktatu Akcesyjnego Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej, które to środki dotyczą ograniczeń w zatrudnieniu obywateli tych państw na terenie naszego kraju. Generalną zasadą jest przyjęcie w stosunku do danego państwa ograniczeń analogicznych do tych, jakie państwo to przyjęło w stosunku do naszych obywateli.

Zagadnienie swobody świadczenia pracy w Polsce przez obywateli państw UE przedstawia się niejednolicie. Mimo, iż jedną z generalnych zasad Traktatu Akcesyjnego jest swoboda przepływu osób, część krajów Unii, chroniąc swe lokalne

rynki pracy, wprowadziła okresy przejściowe, w których ograniczyły możliwość podejmowania pracy przez obywateli Rzeczypospolitej Polskiej. Obecnie do państw, których obywatele objęci są ograniczeniami należą: Republika Austrii oraz Republika Federalna Niemiec.

4. Nabywanie nieruchomości przez cudzoziemców.

Warunki nabywania nieruchomości przez cudzoziemców uregulowane są szczegółowo w ustawie o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców.

Pod względem podmiotowym ustawa obejmuje cudzoziemców, którymi w rozumieniu art.1 ust.2 jest:

- osoba fizyczna nie posiadająca obywatelstwa polskiego,
- osoba prawna mająca siedzibę za granicą,
- nie posiadająca osobowości prawnej spółka osób wymienionych w powyższych punktach, mająca siedzibę za granicą, utworzona zgodnie z ustawodawstwem państw obcych,
- osoba prawna i spółka handlowa nie posiadająca osobowości prawnej mająca siedzibę na terytorium RP, kontrolowana bezpośrednio lub pośrednio przez osoby lub spółki wymienione w powyższych punktach.

Natomiast w zakresie przedmiotowym ustawa obejmuje nabywanie ze skutkiem rzeczowym wszelkich nieruchomości w rozumieniu art. 46 Kodeksu cywilnego, a więc gruntów oraz budynków, które na mocy przepisów szczególnych stanowią odrębnych od gruntu przedmiot własności (nieruchomości budynkowe i lokalowe). Ustawy nie stosuje się do nabywania ograniczonych praw rzeczowych oraz innych praw do nieruchomości, niż własność i użytkowanie wieczyste. Ustawa nie dotyczy także umów przedwstępnych, jak i innych umów o charakterze jedynie obligacyjnym.

Zakresem ustawy nie jest objęte także przekształcenie spółki handlowej oraz nabycie nieruchomości w drodze dziedziczenia przez osoby uprawnione do dziedziczenia ustawowego.

Zasadą jest, iż nabywanie nieruchomości przez cudzoziemców wymaga zezwolenia. Zezwolenie to wydawane jest, w drodze decyzji administracyjnej, przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, jeżeli sprzeciwu nie wniesie Minister Obrony Narodowej, a w przypadku nieruchomości rolnych, jeżeli sprzeciwu nie wniesie również minister właściwy do spraw rozwoju wsi.

Nabycie nieruchomości przez cudzoziemca wbrew przepisom ustawy jest nieważne. W razie nabycia nieruchomości wbrew przepisom ustawy, o nieważności nabycia orzeka sąd także na żądanie, właściwego ze względu na miejsce położenia nieruchomości, wójta (burmistrza, prezydenta miasta), starosty, marszałka województwa lub wojewody albo na żądanie ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Z dniem 1 maja 2004 r. generalna zasada, iż nabycie nieruchomości lub udziałów i akcji w spółkach będących właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości przez cudzoziemców wymaga zezwolenia, przestała obowiązywać w stosunku do obywateli oraz przedsiębiorców posiadających miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Oznacza to, iż z tym dniem nie jest wymagane uzyskanie zezwolenia MSWiA przez cudzoziemców, będących obywatelami lub przedsiębiorcami państw członkowskich EOG z wyjątkiem nabycia :

- nieruchomości rolnych i leśnych - przez okres 12 lat od dnia przystąpienia Polski do UE,
- tzw. „drugiego domu” przez okres 5 lat od uzyskania przez Polskę członkostwa w UE (nieruchomości przeznaczonej pod zabudowę mieszkaniową lub na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, która nie będzie stanowić stałego miejsca zamieszkania cudzoziemca),

Wyjątek ten nie dotyczy jednak nabycia przez cudzoziemców będących obywatelami państw członkowskich EOG:

- nieruchomości rolnych położonych:
 - w województwach: dolnośląskim, kujawsko-pomorskim, lubuskim, opolskim, pomorskim, warmińsko-mazurskim, wielkopolskim, zachodniopomorskim - po upływie 7 lat od dnia zawarcia umowy dzierżawy z datą pewną, jeżeli przez ten okres osobiście prowadzili na tej nieruchomości działalność rolniczą oraz legalnie zamieszkiwali na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - w województwach: lubelskim, łódzkim, małopolskim, mazowieckim, podkarpackim, podlaskim, śląskim, świętokrzyskim - po upływie 3 lat od dnia zawarcia umowy dzierżawy z datą pewną, jeżeli przez ten okres osobiście prowadzili na tej nieruchomości działalność rolniczą oraz legalnie zamieszkiwali na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
- nabycia drugiego domu:
 - jeżeli nabywca legalnie, nieprzerwanie zamieszkuje co najmniej 4 lata na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - w celu wykonywania działalności gospodarczej polegającej na świadczeniu usług turystycznych.

5. Zamówienia publiczne

Przez zamówienie publiczne zgodnie z Ustawą – Prawo zamówień publicznych rozumieć należy umowy odpłatne zawierane między zamawiającym a wykonawcą, których przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane, które w całości lub części opłacane są ze środków publicznych.

Ustawy tej nie stosuje się, gdy wartość zamówienia nie przekracza równowartości 14.000 EUR wyrażonej w PLN. Z kolei w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, którego wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 60 000 EUR, nie stosuje się przepisów ustawy dotyczących obowiązku publikacji ogłoszeń w Biuletynie Zamówień Publicznych, terminów składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, terminów składania ofert, ofert wstępnych i ofert orientacyjnych oraz przepisów ustawy dotyczących odwołań i skarg. W przypadku takiego zamówienia ogłoszenie o wszczęciu postępowania oraz o zawarciu umowy zamawiający zamieszcza na stronach portalu internetowego Urzędu Zamówień Publicznych oraz na własnej stronie internetowej, a jeżeli takiej nie posiada, umieszcza w swojej siedzibie w miejscu publicznie dostępnym, wskazując odpowiednio przedmiot zamówienia, kryteria oceny ofert, a także termin i miejsce składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu i składania ofert oraz uzasadnienie wyboru wykonawcy, któremu udzielono zamówienia.

Ogłoszenie zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych zamawiający może zmienić, zamieszczając w Biuletynie ogłoszenie o zmianie ogłoszenia, zawierające w szczególności datę zamieszczenia zmienianego ogłoszenia i jego numer. ";

Postępowanie o udzielenie zamówienia przygotowuje i przeprowadza zamawiający. Może on także powierzyć przygotowanie lub przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia własnej jednostce organizacyjnej lub osobie trzeciej, która działa wówczas jako pełnomocnik zamawiającego.

Zamawiający nie może określać warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia w sposób, który mógłby utrudniać uczciwą konkurencję.

O udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wykonawcy, którzy:

- posiadają uprawnienia do wykonywania określonej działalności lub czynności, jeżeli ustawy nakładają obowiązek posiadania takich uprawnień;
- posiadają niezbędną wiedzę i doświadczenie oraz dysponują potencjałem technicznym i osobami zdolnymi do wykonania zamówienia;
- znajdują się w sytuacji ekonomicznej i finansowej zapewniającej wykonanie zamówienia;
- nie podlegają wykluczeniu z postępowania o udzielenie zamówienia.

Podstawowymi trybami udzielania zamówienia są przetarg nieograniczony oraz przetarg ograniczony. Ponadto zamawiający może udzielić zamówienia w trybie negocjacji z ogłoszeniem, dialogu konkurencyjnego, negocjacji bez ogłoszenia, zamówienia z wolnej ręki, zapytania o cenę albo licytacji elektronicznej tylko w przypadkach i na zasadach określonych w ustawie. Poszczególne tryby charakteryzują się następującymi cechami:

- przetarg nieograniczony - odpowiedź na publiczne ogłoszenie o zamówieniu oferty mogą składać wszyscy zainteresowani wykonawcy;
- przetarg ograniczony – w odpowiedzi na publiczne ogłoszenie o zamówieniu, wykonawcy składają wnioski o dopuszczenie do udziału w przetargu, a oferty mogą składać wykonawcy zaproszeni do składania ofert;
- negocjacje z ogłoszeniem - po publicznym ogłoszeniu o zamówieniu, zamawiający zaprasza wykonawców dopuszczonych do udziału w postępowaniu do składania ofert wstępnych nie zawierających ceny, prowadzi z nimi negocjacje, a następnie zaprasza ich do składania ofert.
- dialog konkurencyjny to tryb udzielenia zamówienia, w którym po publicznym ogłoszeniu o zamówieniu zamawiający prowadzi z wybranymi przez siebie wykonawcami dialog, a następnie zaprasza ich do składania ofert.
- negocjacje bez ogłoszenia - w tym trybie zamawiający negocjuje warunki umowy w sprawie zamówienia publicznego z wybranymi przez siebie wykonawcami, a następnie zaprasza ich do składania ofert;
- zamówienia z wolnej ręki, w którym zamawiający udziela zamówienia po negocjacjach tylko z jednym wykonawcą;
- zapytanie o cenę - w tym trybie zamawiający kieruje pytanie o cenę do wybranych przez siebie wykonawców i zaprasza ich do składania ofert;
- aukcja elektroniczna - w tym trybie za pomocą formularza umieszczonego na stronie internetowej, umożliwiającego wprowadzenie niezbędnych danych w trybie bezpośredniego połączenia z tą stroną, wykonawcy składają kolejne korzystniejsze oferty (postąpienia), podlegające automatycznej klasyfikacji.

Wszystkie istotne elementy zamówienia podmiot zamawiający zobowiązany jest do wskazania w specyfikacji. Zatem specyfikacja winna oprócz nazwy (firmę) oraz adresu zamawiającego, trybu udzielenia zamówienia, opisu przedmiotu zamówienia, terminu wykonania zamówienia, opisu warunków udziału w postępowaniu oraz opisu

sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków, wykazu oświadczeń i dokumentów, jakie mają dostarczyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełniania warunków udziału w postępowaniu, informacji o sposobie porozumiewania się zamawiającego z wykonawcami oraz przekazywania oświadczeń i dokumentów, a także wskazanie osób uprawnionych do porozumiewania się z wykonawcami, wymagań dotyczących wadium, terminu związania ofertą, opisu sposobu przygotowywania ofert, miejsca oraz terminu składania i otwarcia ofert, opisu sposobu obliczenia ceny, opisu kryteriów, którymi zamawiający będzie się kierował przy wyborze oferty, wraz z podaniem znaczenia tych kryteriów i sposobu oceny ofert, informacji o formalnościach, jakie powinny zostać dopełnione po wyborze oferty w celu zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego, wymagań dotyczących zabezpieczenia należytego wykonania umowy, istotnych dla stron postanowień, które zostaną wprowadzone do treści zawieranej umowy w sprawie zamówienia publicznego, ogólnych warunków umowy albo wzoru umowy, jeżeli zamawiający wymaga od wykonawcy, aby zawarł z nim umowę w sprawie zamówienia publicznego na takich warunkach, pouczenia o środkach ochrony prawnej przysługujących wykonawcy w toku postępowania o udzielenie zamówienia, także inne informacje umożliwiające stronie złożenie oferty. Wykonawca w razie wątpliwości może zwrócić się do zamawiającego o wyjaśnienie treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

Wykonawca może złożyć tylko jedną ofertę. Ofertę składa się, pod rygorem nieważności, w formie pisemnej albo, za zgodą zamawiającego, w postaci elektronicznej, opatrzoną bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu. Treść oferty musi odpowiadać treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

Zamawiający dokonuje wyboru najkorzystniejszej oferty na podstawie wskazanych przez siebie w specyfikacji kryteriów

Po dokonaniu wyboru najkorzystniejszej oferty strony zawierają umowę, która pod rygorem nieważności, wymaga zachowania formy pisemnej chyba, iż przepisy odrębne wymagają formy szczególnej. Umowy są jawne i podlegają udostępnieniu.

W celu należytego wykonania umowy, zamawiający może żądać od wykonawcy stosownego zabezpieczenia, które służy ewentualnemu pokryciu roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy.

Wobec treści ogłoszenia o zamówieniu, ogłoszenia o konkursie, postanowień specyfikacji istotnych warunków zamówienia, regulaminu konkursu, czynności podjętych przez zamawiającego w postępowaniu lub konkursie oraz w przypadku zaniechania przez zamawiającego czynności, do której jest obowiązany na podstawie ustawy oferent może wnieść protest do zamawiającego. Protest wnosi się w terminie 10 dni od dnia, w którym powzięto lub przy zachowaniu należytej staranności można było powziąć wiadomość o okolicznościach stanowiących podstawę jego wniesienia, a jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 - w terminie 7 dni. Protest uważa się za wniesiony z chwilą, gdy dotarł on do zamawiającego w taki sposób, że mógł zapoznać się z jego treścią. Wniesienie protestu jest dopuszczalne tylko przed zawarciem umowy.

Następnie Zamawiający rozstrzyga jednocześnie wszystkie protesty dotyczące: treści ogłoszenia, postanowień specyfikacji istotnych warunków zamówienia, wykluczenia wykonawcy z postępowania o udzielenie zamówienia, odrzucenia ofert i wyboru

najkorzystniejszej oferty - w postępowaniu prowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego, negocjacji bez ogłoszenia i zapytania o cenę, wykluczenia wykonawcy z postępowania o udzielenie zamówienia albo odrzucenia ofert i wyboru najkorzystniejszej oferty - w postępowaniu prowadzonym w trybie przetargu ograniczonego, negocjacji z ogłoszeniem, dialogu konkurencyjnego, w terminie 10 dni od upływu ostatniego z terminów na wniesienie protestu. Protest inny niż wymieniony wyżej zamawiający rozstrzyga w terminie 10 dni od dnia jego wniesienia. Brak rozstrzygnięcia protestu w powyższych terminach uznaje się za jego oddalenie.

W czasie trwania postępowania dotyczącego protestu zamawiający nie może zawrzeć umowy do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia. Oferent niezadowolony z rozstrzygnięcia protestu zasadniczo w terminie 10 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia protestu lub upływu terminu rozstrzygnięcia protestu, może wnieść odwołanie do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, który sprawę rozpoznaje w terminie 15 dni. Na wyrok kończący postępowanie odwoławcze przed PUZP przysługuje skarga do sądu. Wyjątkowo sąd może uchylić zakaz zawarcia umowy przed ostatecznym rozstrzygnięciem protestu, jeżeli zamawiający uprawdopodobni, że zaskarżone orzeczenie zespołu arbitrów w sposób rażąco narusza przepisy o postępowaniu odwoławczym, a stan postępowania o udzielenie zamówienia na to pozwala.

6. Korzystanie ze środowiska naturalnego

Wysokość opłat za korzystanie ze środowiska oraz obowiązek ich ponoszenia uregulowany jest w Ustawie –. Prawo ochrony środowiska.

Zgodnie z art. 3 pkt 20 przez podmiot korzystający ze środowiska - rozumie się:

- przedsiębiorcę w rozumieniu Ustawy o swobodzie działalności gospodarczej,
- osoby prowadzące działalność wytwórczą w rolnictwie w zakresie upraw rolnych, chowu lub hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego, oraz osoby wykonujące zawód medyczny w ramach indywidualnej praktyki lub indywidualnej specjalistycznej praktyki,
- jednostkę organizacyjną nie będącą przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy - Prawo działalności gospodarczej,
- osobę fizyczną nie będącą przedsiębiorcą, korzystającą ze środowiska w zakresie, w jakim korzystanie ze środowiska wymaga pozwolenia;

Natomiast przez środowisko - rozumie się ogół elementów przyrodniczych, w tym także przekształconych w wyniku działalności człowieka, a w szczególności powierzchnię ziemi, kopaliny, wody, powietrze, krajobraz, klimat oraz pozostałe elementy różnorodności biologicznej, a także wzajemne oddziaływania pomiędzy tymi elementami;

Opłaty za korzystanie ze środowiska dotyczą w szczególności:

- gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza;
- substancji wprowadzanych ze ściekami do wód lub do ziemi;
- wód chłodniczych wprowadzanych do wód lub do ziemi;
- umieszczenie odpadów na składowisku;
- poboru wody podziemnej;
- poboru wody powierzchniowej śródlądowej;

- powierzchni zanieczyszczonej o trwałej nawierzchni, z których wprowadzane są do wód lub do ziemi wody opadowe lub roztopowe, ujęte w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne;
- każde rozpoczęte 100 kg przyrostu masy ryb innych niż łososiowate albo innych organizmów wodnych w ciągu cyklu produkcyjnego w obiektach chowu lub hodowli tych ryb lub tych organizmów, jeżeli średnioroczny przyrost masy tych ryb lub tych organizmów w poszczególnych latach cyklu produkcyjnego przekracza 1 500 kg z 1 ha powierzchni użytkowej stawów rybnych tego obiektu w jednym roku danego cyklu.

Szczegółowe zasady obliczania wysokości opłat w roku 2009 określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 października 2008 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz.U. Nr 196, poz. 1217). oraz Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 18 sierpnia 2009 r. w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2010 (M.P. z dnia 8 września 2009 r.) Podmiot korzystający ze środowiska ustala we własnym zakresie wysokość należnej opłaty i wnosi ją na rachunek właściwego urzędu marszałkowskiego. do końca miesiąca następującego po upływie każdego półrocza. Osoby fizyczne nie będące przedsiębiorcami ponoszą opłaty za korzystanie ze środowiska w zakresie, w jakim korzystanie wymaga pozwolenia na wprowadzanie substancji lub energii do środowiska oraz pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód

Podmiot zobowiązany jest do zgłaszania marszałkowi województwa wykaz zawierający następujące dane:

- informacje o ilości i rodzajach gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza oraz dane, na podstawie których określono te ilości;
- informacje o ilości i jakości pobranej wody powierzchniowej i podziemnej;
- informacje o ilości, stanie i składzie ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi;
- informacje o wielkości, rodzaju i sposobie zagospodarowania terenu, z którego odprowadzane są ścieki,
- informacje o wielkości produkcji ryb innych niż łososiowate lub innych organizmów wodnych oraz powierzchni użytkowej stawów eksploatowanych w cyklu produkcyjnym w obiektach chowu lub hodowli tych ryb lub tych organizmów, za okres od dnia 1 maja roku rozpoczynającego cykl do dnia 30 kwietnia roku następującego po zakończeniu tego cyklu produkcyjnego.

Dane podlegają zgłoszeniu, w okresach 6-miesięcznych, w terminie do końca miesiąca następującego po upływie każdego półrocza. Zgłoszenie należy przedłożyć także właściwemu inspektorowi ochrony środowiska, a w zakresie odpadów również własnym organom samorządu terytorialnego miejsca składowania odpadów.

Nie ma obowiązku uiszczania opłaty w wypadku, gdy półroczna wysokość opłat z tytułu wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza, wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, prowadzenia poboru wód nie przekracza 400 PLN.

Za nie dopełnienie obowiązków wynikających z ustawy przewidziane zostały przez ustawodawcę zarówno sankcje karne jak i administracyjne. Ponadto właściwy podmiot, ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą za szkody spowodowane oddziaływaniem na środowisko.

7. Wybrane sposoby wspierania inwestycji w Polsce;

Jednym ze skuteczniejszych sposobów wspierania inwestycji w Polsce jest tworzenie Specjalnych Stref Ekonomicznych. SSE jest to wyodrębniona administracyjnie część terytorium Polski, przeznaczona do prowadzenia działalności gospodarczej na korzystniejszych warunkach. SSE to miejsce podlegające specjalnemu, ulgowemu traktowaniu podatkowemu, gdzie przedsiębiorca może rozpocząć działalność gospodarczą na specjalnie przygotowanym terenie i prowadzić ją nie płacąc podatku dochodowego.

W SSE przedsiębiorca może otrzymać następujące przywileje:

- zwolnienie podatkowe (CIT lub PIT),
- działkę w pełni przygotowaną pod inwestycje po konkurencyjnej cenie,
- darmową pomoc przy załatwianiu formalności związanych z inwestycją,
- zwolnienie od podatku od nieruchomości.

Zwolnienie podatkowe w SSE można otrzymać ze względu na wielkość inwestycji, albo ze względu na tworzenie nowych miejsc pracy. Należy jednak pamiętać, iż nie każdy rodzaj działalności może być prowadzony w specjalnej strefie ekonomicznej. Zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej w strefie wydaje Zarząd SSE. W Polsce istnieje 14 Specjalnych Stref Ekonomicznych

Szczegółowe informacje dotyczące możliwości inwestowania w RP znajdują się także na stronie internetowej Polskiej Agencji Inwestycji Zagranicznych S.A. Polski Portal Gospodarczy – www.paiz.gov.pl

Inwestorzy mogą się także ubiegać o przyznanie środków z funduszy strukturalnych. Szczegółowe informacje o funduszach znaleźć można na stronie internetowej: www.fundusze-strukturalne.gov.pl

8. Linki internetowe:

Strony o UE:

- www.europa.eu - portal UE,
- www.ukie.gov.pl - portal Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej,
- www.cie.gov.pl - Centrum Informacji Europejskiej,

Strony ministerstw w Polsce:

- www.mgpips.gov.pl – Ministerstwo Gospodarki
- www.mswia.gov.pl – Ministerstwo Spraw wewnętrznych
- www.fundusze-strukturalne.gov.pl - Ministerstwo Gospodarki i Pracy,
- www.mos.gov.pl - Ministerstwo Środowiska (Centrum Informacji o Środowisku),
- www.mnii.gov.pl - Ministerstwo Nauki i Informatyzacji,
- www.minrol.gov.pl - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
- www.mi.gov.pl - Ministerstwo Infrastruktury,
- www.nfosigw.gov.pl - Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- www.mf.gov.pl – Ministerstwo Finansów,
- www.mrr.gov.pl – Ministerstwo Rozwoju Regionalnego

Strona Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości

- www.parp.gov.pl

Strony dotyczące funduszy unijnych:

- www.rpo.dolnyslask.pl
- www.fundusze.dolnyslask.pl
- www.dip.dolnyslask.pl
- www.fundusze-strukturalne.gov.pl
- www.efs.gov.pl

Inne serwisy:

- www.pap.com.pl - serwis Polskiej Agencji Prasowej,
- www.gazeta.pl - serwis Gazety Wyborczej.
- www.wroclaw.pl – Strona Miasta Wrocław,